

Posudek bakalářské práce Moniky Boháčové

Systém minulých časů současné francouzštiny ve srovnání s češtinou (korpusová analýza – Intercorp)

(FF JU České Budějovice, 2011)

Cílem práce M. Boháčové je provést kontrastivní analýzu systému minulých slovesných časů ve francouzštině a v češtině a na jejím základě zhodnotit a vyložit možnosti vzájemných respondencí v korpusu Intercorp.

V úvodní teoretické části diplomantka s použitím francouzské a české odborné literatury představuje užívání slovesných časů v obou jazycích. Výklad je koncipován dobře, diplomantka prokazuje schopnost syntézy informací z cizojazyčné literatury. K textu mám několik věcných připomínek: str. 12, rozdělení tří časových rovin – jedná se o vztah absolutní či relativní? Na str. 20 – tvrzení, že *passé composé* se používá spíše v 1. os. sg. je příliš zavádějící zobecnění. V textu kapitoly o fr. minulých časech diplomantka vícekrát užívá termín dokonavé a nedokonavé sloveso, co tím míní? Na str. 19 diplomantka soudí, že *passé simple* je na ústupu – čím je toto tvrzení podloženo?

Na závěr rozboru funkcí minulých časů ve francouzštině a v češtině uvádí M. Boháčová shrnutí, které by mělo být něčím jako „systémové srovnání“. Stať je ale příliš stručná a skutečné fundované srovnání obou systémů chybí.

Pozitivně hodnotím zařazení tabulky na samý závěr teoretické stati (str. 27-28). V ní diplomantka ke každému francouzskému slovesnému času uvádí jeho funkci a dále předpokládaný možný překlad do češtiny (zde se dostává k zásadní otázce vztahu mezi systémovým srovnáním a analýzou překladových možností, problém ale neřeší, což je trochu na škodu věci). Tabulka je celkově pojata dobře, ale nepochopitelně působí návrhy překladových množností u dějů, které se vyznačují durativností – zde M. Boháčová vidí jako hlavní překladovou možnost užití slovesa dokonavého, což je nesprávné.

Druhou část práce pak tvoří vlastní korpusové analýzy, ve kterých si diplomantka klade za cíl potvrdit (či vyvrátit) poznatky a hypotézy, ke kterým dospěla v části teoretické. Racionálně svůj výzkum omezuje na několik sloves, která jsou představiteli jistých slovesných typů vymezených sémanticky. Vyhledané příklady pak diplomantka komentuje. K této části mám řadu připomínek, některé zásadního charakteru.

- Intercorp není hlavním výstupem projektu ČNK
- diplomantka nerozlišuje mezi originálem a překladem, vše řeší tak, jako by všechny texty byly překlady z francouzštiny, což je chyba
- není vždy jasně vysvětleno, v čem spočívají specifika vybraných sloves, podrobnější rozbor postrádám zejména u *être*, *avoir* a *pouvoir*, a to především z hlediska vidových specifík jejich hlavních respondentů v češtině (*být*, *mít*, *moci*)
- v některých případech diplomantka chybně určuje vid v češtině (příklad 32, 61 apod.)

- u slovesa *být* pak často řeší pasivní tvary, ty si ovšem z hlediska funkce vyžadují zvláštní analýzu.

- špatně určený slovesný čas – např. příklad 23 či 50

- proč na str. 54 píše, že se sloveso *chercher* nevyskytuje v *passé composé* a v *plus-que-parfait*, když právě na tyto výskyty uvádí příklady?

Komentáře jsou mnohdy impresionistické a nemají oporu v teoretické části.

Chybí pak celkové zhodnocení korpusové rešerše, argumentované posouzení výchozích hypotéz (tabulky, ve které ovšem byly nesrovnalosti) a postižení vztahu mezi teoretickou a praktickou částí.

Přes uvedené výhrady lze práci doporučit k obhajobě. Navrhuji ji klasifikovat známkou **dobře**.

V Českých Budějovicích dne 21. srpna 2011.

PhDr. Ondřej Pešek, Ph.D.

